

При підготовці курсантів в умовах кризового суспільства також необхідно звернути увагу на підготовку курсантів академії на вивчення іноземної мови з пріоритетами саме заходів інженерної підтримки у поєднанні з термінами тем (модулів) навчальних дисциплін факультету.

Література:

1. Стратегічний оборонний бюлетень України затверджено Указом Президента України від 17 вересня 2021 року №473/2021. Київ, 2021.
2. Наказ МОУ від 22.02.2016 № 95 "Про затвердження Концепції підготовки Збройних Сил України". Київ, 2016.

ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ЗНАНЬ З БАЗОВИХ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

канд. пед.наук, доцент Оксана КУДРЯ

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г.
Короленка*

Підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з освітньої програми «Середня освіта (Трудове навчання та технології)» за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології) з питань безпеки життя і діяльності людини в умовах сьогодення під час воєнних дій на території України продовжує бути надзвичайно актуальною.

Належна фахова підготовка майбутніх вчителів технологій, зокрема і з безпекових питань, обізнаність з реаліями організації навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного часу та пандемії КОВІД 19, має закласти успішне підґрунтя для їх майбутньої трудової діяльності. Обізнаність з цих питань, уміння адекватно та своєчасно реагувати на виникаючі небезпеки та ефективно приймати дієві рішення, спрямованні на збереження власного життя і здоров'я усіх учасників освітнього процесу, є важливими для майбутнього вчителя технологій.

Приділено увагу питанням підготовки здобувачів освіти з питань безпеки життя і діяльності людини розглядають у своїх роботах В.Кондель, О.Пуляк, В.Стешенка, В.Титаренко та ін.

Особливості навчання майбутніх учителів технологій безпекознавству висвітлено у працях А.Цини, О.Дебре, Л.Гриценко, Ю.Срібної, Л.Хоменко та ін.

Метою статті є аналіз особливостей формування у майбутніх вчителів технологій знань з базових правил безпеки під час війни.

Система підготовка майбутніх учителів технологій в ПНПУ імені В.Г.Короленка з питань життя і діяльності людини є різноплановою. Щодо навчальної діяльності, то до блоку загальних дисциплін освітньої програми «Середня освіта (Трудове навчання та технології)» 2022 року набору включено такі дисципліни: для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – дисципліна «Безпекознавство», для другого (магістерського) рівня вищої освіти – дисципліна «Цивільний захист».

Враховуючи той факт, що після закінчення бакалаврату не всі студенти продовжать подальше навчання у магістратурі, тому особливої уваги заслуговує питання змістового наповнення освітнього компоненту «Безпекознавство» актуальним навчальним матеріалом щодо ризиків і небезпек під час воєнних дій, алгоритмів поведіння під час повітряної тривоги, обстрілів і бомбардувань, комендантської години, хімічної небезпеки, радіаційної аварії, тобто ознайомлення з базовими правилами безпеки під час війни.

Освітній компонент «Безпекознавство» передбачає теоретичну і практичну підготовку здобувачів освіти з безпеки життя і діяльності людини, набуття знань та умінь зі створення безпечних умови життя і діяльності у середовищі перебування, здійснення ефективної професійної діяльності за спеціальністю, вираховування можливостей виникнення техногенних аварій і природних небезпек, що здатні спричинити надзвичайні ситуації та призводити до негативних наслідків; формування у майбутніх фахівців відповідальності щодо особистої та колективної безпеки і розуміння важливості обов'язкового виконання усіх заходів гарантування безпеки праці у побуті та на робочих місцях.

Наразі передбачено висвітлення в межах даного освітнього компоненту питань щодо пандемії КОВІД 19, а також сучасних реально існуючих небезпек для життя людини під час воєнних дій на території України, ознайомлення із порадами щодо підтримання психічного, фізичного здоров'я, безпеки, харчування, освіти та розвитку:

- у змісті теми «Природні небезпеки середовища життєдіяльності» передбачено опанування таких питань: пандемія коронавірусного захворювання (COVID-19); інноваційні тенденції у сфері охорони праці, нововведені нормативно-правові документи з охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах освіти в умовах пандемії COVID-19;

- у зміст теми «Соціальні небезпеки» включено питання: соціальні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження; російське вторгнення в Україну 2022 року; базові правила безпеки під час війни; безпечне освітнє середовище: нові виміри безпеки в умовах воєнного стану.

Крім навчальної діяльності здійснюється ознайомлення студентської молоді з важливою і корисною інформацією щодо небезпек воєнного часу, яка висвітлюється у відповідних публікаціях на сайті кафедри та сторінках кафедри у соціальних мережах (Instagram, Facebook).

Унікальні можливості для знайомства майбутніх учителів технологій з реаліями та наслідками війни в Україні, активного залучення їх до соціального волонтерства є у Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка. Освітній заклад активно співпрацює з простором-партнером Veteran Hub «Свої тут. ++» [1]. На базі ветеранського простору здійснюється просвітницька діяльність та проводяться тематичні заходи [2; 3].

Таким чином, перед сучасними закладами освіти стоїть важливе завдання із забезпечення ефективної підготовки майбутніх фахівців з питань безпеки життєдіяльності, що є необхідними для буденного життя (наразі – життя в умовах воєнного часу) та майбутньої професійної діяльності. Підготовані належним чином майбутні учителі технологій зможуть грамотно реагувати на виникаючі небезпеки та ефективно приймати дієві рішення, спрямованні на збереження власного життя і здоров'я усіх учасників освітнього процесу.

Література:

1. На базі Полтавського педагогічного відкрився ветеранський простір Плюс Плюс ++. URL: <http://pnpu.edu.ua/news/na-bazi-poltavskogo-pedagogichnogo-vidkrivsyia-veteranskij-prostir-plyus-plyus.html>

2. Зустріч з координаторкою простору-партнеру Veteran Hub «Свої тут. ++» Юліаною Линник на факультеті технологій та дизайну. URL: <http://pnpu.edu.ua/news/zustrich-z-koordinatorkoyu-prostoru-partneru-veteran-hub-svo%D1%97-tut-yulianoyu-linnik-na-fakulteti-tehnologij-ta-dizajnu.html>

3. Волонтери факультету технологій та дизайну підтримують захисників України. URL: <http://pnpu.edu.ua/news/volonteri-fakultetu-tehnologij-ta-dizajnu-pidtrimuyut-zahisnikiv-ukra%dl%97ni.html>

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Ольга КУЗЬМЕНКО, Тетяна РЄЗНИКОВА

*Полтавський фаховий коледж нафти і газу Національного
університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

Сьогодні, як ніколи, важливі спеціалісти, які можуть не лише чітко і якісно виконувати поставлені перед ними завдання, а й такі, що вміють творчо мислити, бути гнучкими та креативними у нестандартних ситуаціях, у знаходженні нових підходів та рішень. І тому нагальною стає потреба виховувати культурну й творчу особистість, здатну висловлювати думки оригінально, нетрадиційно.

Як було зазначено в матеріалах серпневої конференції працівників освіти у 2022 році, "уведення в Україні воєнного стану позначилося на всіх сферах суспільного життя. Освітня галузь також зазнала змін. Війна негативно впливає на організацію освітнього процесу, це зумовлює потребу в гнучкій трансформації діяльності освітньої сфери" [1]. Але питання розвитку креативного мислення завжди є актуальним. Творчий потенціал можна і слід розвивати протягом усього життя, адже творчість – важлива риса, яка допомагає людині орієнтуватися та швидше адаптуватися у суспільстві та в насиченому, неоднозначному інформаційному просторі.

Підходи до становлення творчої особистості в процесі освітньої діяльності досліджують І.Волощук, Н.Волошина, І.Головко, А.Дусавицький, Б.Ільюк, В.Костюк, І.Матюша, Л.Момот, К.Нор, Л.Шелестова, Л.Божович, Л.Венгер, В.Давидов, Д.Ельконін, Н.Менчинська. Проблеми розвитку творчого мислення були присвячені дослідження видатних вітчизняних та зарубіжних